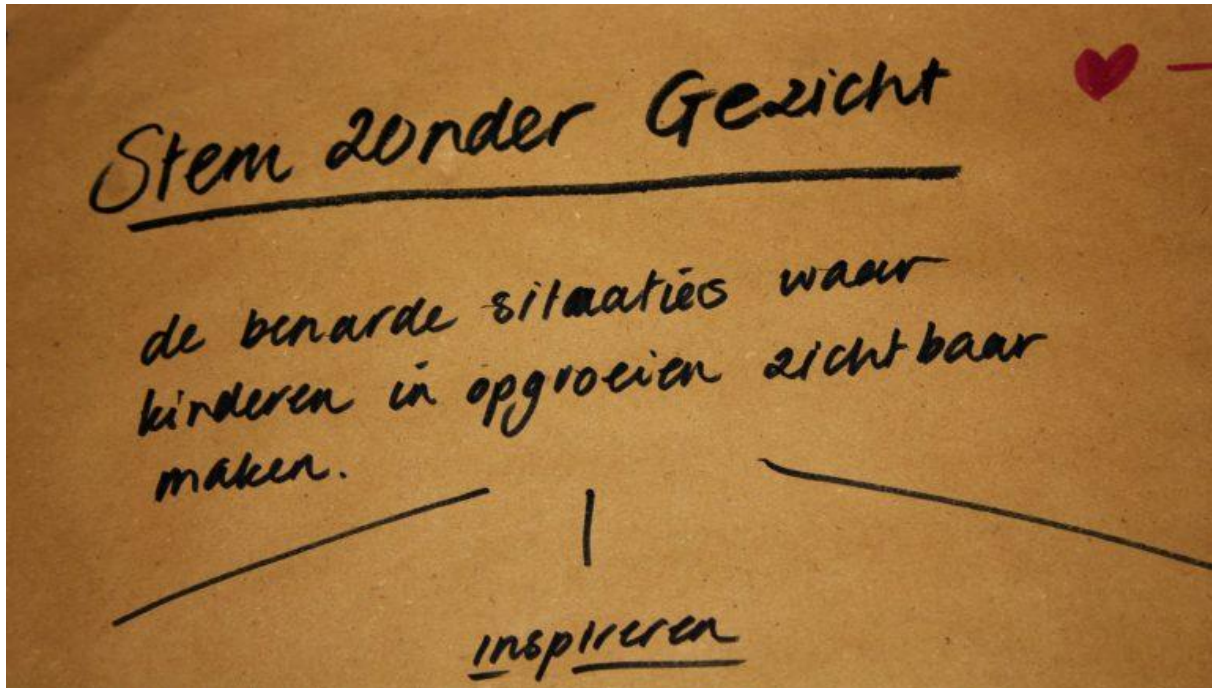

STICHTING STEM ZONDER GEZICHT

BELEIDSPLAN 2017-2018

INLEIDING

Stichting Stem zonder Gezicht (SzG) is een Rotterdams initiatief, gestart eind 2016 door Vanessa Umboh tezamen met een groep betrokken burgers. SzG geeft een stem aan kinderen in Rotterdam, die niet in hun basisbehoeften worden voorzien. Het zijn kinderen die vaak onzichtbaar blijven, in armoede leven, kansen missen en onder moeilijke omstandigheden opgroeien. SzG rekent voldoende liefde, aandacht en persoonlijke erkenning, ook tot de basisbehoeften van elk kind.

De missie van Stem zonder Gezicht luidt:

We willen alles in het werk stellen om initiatieven te ontplooiën en concreet beleid te beïnvloeden en initiëren, zodat de meest kwetsbare kinderen, de beste kansen krijgen om hun volle potentieel te kunnen ontwikkelen.

In het VN -Kinderrechtenverdrag staat in Artikel 27 het volgende:

'Kinderen hebben recht op een toereikende levensstandaard. Ouders moeten daarvoor zorgen binnen hun mogelijkheden en de staat ondersteunt hen daarbij. Een toereikende levensstandaard houdt in een levensstandaard die toereikend is voor de lichamelijke, geestelijke, intellectuele, morele en maatschappelijke ontwikkeling. De verantwoordelijkheid om hiervoor te zorgen ligt in de eerste plaats bij ouders, maar de overheid moet hen hierbij helpen als dit nodig is. De overheid dient maatregelen te nemen gericht op het terugdringen van armoede onder gezinnen met kinderen.'

Het aantal kinderen in armoede in Nederland blijft stijgen. Uit de cijfers van het CBS blijkt dat na een periode van daling tussen 2006 en 2009, het percentage helaas alleen nog maar stijgt. In 2013 bedroeg het percentage 6,15%, in 2014 6,47% en in 2015 is het verder gestegen naar 6,58%. In totaal gaat het in 2015 om 225.700 kinderen in Nederland, hetgeen overeen komt met circa 1 op de 15 kinderen (in 2009: 1 op de 20 kinderen). Rotterdam is daarin koploper: 18% van de kinderen in Rotterdam leeft onder de armoedegrens.

Steeds meer kinderen raken in armoede doordat hun ouders de maandelijkse rekeningen niet meer kunnen voldoen. Verwacht wordt dat het aantal kinderen in armoede steeds meer zal stijgen door de hogere lasten waarmee de bevolking ieder jaar te maken krijgt. We lijken hiermee vast te komen zitten in een vicieuze cirkel. Kinderen die in armoede leven zitten vaak niet bij een (sport)vereniging en kunnen geen verjaardagsfeestje geven. Ook worden deze kinderen vaker gepest op school omdat ze in tweedehands of merkloze kleding rondlopen. Vaak merken de kinderen dat hun ouders verdrietig of boos zijn en voelen ze zich schuldig. Veel kinderen nemen een baantje en kopen van dit geld vaker eten voor hun ouders of extraatjes. Er zijn zelfs kinderen die moeten stelen om aan eten of kleding te komen. Veel van deze gezinnen halen hun voedsel bij de voedselbank. Maar ook de voedselbank raakt steeds meer in een crisis: er komen meer mensen voor voedsel aankloppen dan dat er binnenkomt. Kinderen verliezen hun eigenwaarde en ouders lopen vast. Daarnaast zijn er ook veel gezinnen die net buiten de regeling vallen en daarom niet eens in aanmerking komen voor een voedselpakket.

De laatste onderzoeken laten helaas nog steeds zien dat Rotterdam de stad is in Nederland met de grootste groep mensen die in armoede leven. In 2013 al was het aandeel met 18,7 procent het hoogst. En dat aandeel is sindsdien niet geslonken. In Rotterdam worden elk jaar 3.000 kinderen geboren, die geen tot nauwelijks kans van slagen hebben op een veilige plek in de samenleving en een hoopvolle toekomst. Dit is iets wat wij niet kunnen toestaan.

SzG wil de stad Rotterdam in beweging laten komen, inspireren en inwoners, organisaties en ondernemers stimuleren om gezamenlijk op te trekken in het verantwoordelijkheid nemen voor onze stad, onze mensen en met name 'onze' kinderen en hun toekomst.

MOTIVATIE EN VISIE

SzG gelooft in de kracht van communities en meent dat gemeenschapsgevoel een belangrijk grondbeginsel is voor een veilige, vriendelijke en inclusieve samenleving. SzG roept de samenleving op om gezamenlijk verantwoordelijkheid te nemen en alle kinderen als 'onze' kinderen te gaan zien. Zo kunnen wij samen kinderen waar nodig beschermen en begeleiden en ze liefde, aandacht en erkenning geven. SzG gaat actief op zoek naar krachten in de samenleving zelf. We leggen contact met bewoners in de Rotterdamse wijken, met ondernemers, met wijkorganisaties, scholen en diverse (culturele) instellingen.

'De harde kern van armen wordt niet bereikt' zegt socioloog Godfried Engbersen van de Erasmus Universiteit in Rotterdam. De kloof tussen de echte arme mensen en de officiële hulpinstanties is te groot geworden. Bureaucratie staat goede en effectieve hulp in de weg. "Uitvoeringsinstellingen hebben geen gezicht voor hun cliënten", zegt hij vervolgens in een recent artikel in de Trouw. Zijn pleidooi is uiteindelijk dat we veel meer moeten kijken naar het in beweging brengen en ondersteunen van sociale verbanden in de samenleving. Dit is precies wat Stem zonder Gezicht nastreeft met haar projecten.

Opvoeden in armoede maakt met name ook kinderen kwetsbaar en neemt de essentie en de kern van hun 'zijn' over, op een dusdanig ingrijpende wijze, dat zij daar later moeilijk uit vandaan kunnen komen. Onderzoek toont aan dat armoede ten koste gaat van de cognitieve hulpbronnen van de ouders. Zij hebben hierdoor minder cognitieve veerkracht om adequaat om te gaan met dagelijkse beslissingen met betrekking tot hun ouderschap. Deze ouders lopen ook een veel groter risico in het ontwikkelen van een depressie en angsten, als gevolg van de 'mentale belasting' van armoede. Dit alles heeft belangrijke implicaties voor jonge kinderen en jongeren. Als maatschappij kunnen wij niet toestaan dat duizenden kinderen het risico lopen om hun volledige cognitieve potentieel niet te kunnen gebruiken. Veel van de onderdelen van bestaand armoedebeleid schenkt aan deze basisbeginselen geen tot weinig aandacht. Te snel wordt verwacht dat gezinnen krachtig en mondig genoeg zijn om aan de veelheid van problemen efficiënt te kunnen werken. Hulp vragen wordt door schaamtegevoel een schijnbaar onoverbrugbare kloof. Problemen stapelen zich op en het isolement wordt groter.

SzG gelooft dat wanneer wij vanuit betrokkenheid de ander iets gunnen en gaan delen, wij samen de pijn en het leed van armoede iets kunnen verzachten en mogelijk meer oplossingen kunnen creëren voor meer mensen. We willen dit juist voor iedereen zichtbaar en bereikbaar maken. Veel mensen willen wel iets doen en helpen, maar weten niet goed hoe, wat en wanneer. SzG probeert deze intenties om te zetten in daden, door overzichtelijke 'dichtbij'-projecten te creëren en krachten te bundelen, en daarmee samen de wereld een stukje mooier kunnen maken. Zonder dat dit al te veel geld hoeft te kosten. Dit klinkt misschien soft, maar eerder uitgevoerde projecten door Stem zonder Gezicht laten zien dat soms juist in de eenvoud een enorme kracht schuilt.

VOORBEELDEN VAN UITGEVOERDE PROJECTEN

Toys-4-All Pop-up store

Het eerste project werd nog voor de oprichting van de stichting, in december 2016 uitgevoerd en is een goed voorbeeld van het gedachtegoed van SzG: samen krachten bundelen voor een gemeenschappelijk doel. De Albert Heijn zamelde voor ons speelgoed in bij mensen en kinderen die bereid waren om iets van zichzelf te delen. Wijkcentrum 't Klooster in Rotterdam Noord stelde haar theater beschikbaar, een plaatselijke ondernemer stelde stellages beschikbaar en met mensen uit de wijk en vrijwilligers vanuit de heel de stad bouwden we samen een 'pop-up' speelgoedwinkel.

Drie partijen deelden iets van zichzelf en een aantal vrijwilligers deelden hun tijd. Er ontstond een speelgoedwinkel, goed voor 800 blije kinderen, via drie basisscholen en vier kinderdagverblijven, die gratis en voor niets twee tot drie cadeautjes mochten uitzoeken. En dit alles heeft ons geen cent gekost. Wij kozen en kiezen er bewust voor om hier niet exclusief alleen de arme gezinnen mee te bedienen, omdat dit stigmatiserend werkt. Alle kinderen van de scholen en de buurt mochten komen. Wij bereikten hiermee ook de armste kinderen, zonder dat zij zich apart hoefden te voelen.

Kinderen die vrijwel nooit een speelgoedwinkel binnen kunnen lopen om iets leuks voor zichzelf uit te zoeken als gevolg van armoede binnen het gezin, konden dit nu wel. Als groep leerden wij wat voor kracht er uit kan gaan van delen, en hoeveel rijkdom er dan kan ontstaan. Met dit soort inspiratieprojecten, willen wij mensen in de wijk meer in contact met elkaar brengen en zo verbindingen laten ontstaan. Wij zagen ook dat wanneer je met zijn allen voor een gemeenschappelijk doel staat, afkomst, diversiteit en beperkingen geen rol meer spelen en er weer werkelijk contact ontstaat van mens tot mens. En dat was enorm leuk!

Toys-4-All Bus.

Op 14 juni 2017 deelden we weer speelgoed uit, maar nu met een ons ter beschikking gestelde 'schoolbus'. We stonden in Kratingen bij De Kleine Wereld, een echte buurtschool. Staatssecretaris Jetta Klijnsma hielp ons met uitdelen. Directeur Saskia de Bruijne: 'Alle kinderen krijgen iets, dat is prachtig. Er is geen onderscheid, dat is mooi aan dit project. Het sluit goed aan bij onze school, omdat we elk kind goede kansen willen bieden.' (zie bijlage artikel in het AD).

Het Wij(k)diner in 't Klooster op 28 juni.

In plaats van de geijkte buurt-bbq, kwam Vanessa tijdens een buurtvergadering in Noord met het idee met kinderen uit de buurt te koken van voedsel dat we ophaalden uit winkels, die iets 'over' hadden. Zo ontstond het idee voor een Wij(k)diner. Een dag lang leerden kinderen uit de buurt van Mamma Cucina goed voedsel te bereiden en creatief te koken met wat er is. SzG zamelde de ingrediënten in, hielp bij het koken en bediende ruim 80 buurtbewoners op dit bijzondere inspiratiefeest. Voor € 7,80 stond er zo voor 80 buurtbewoners gezond en lekker eten op tafel en werd er gezellig gepraat en nieuwe plannen gemaakt voor gezamenlijke projecten. Ook hier bereikten we weer arm en niet-arm samen, zodat er geen onderscheid was.

PLANNEN EN DOELEN

Stem zonder Gezicht ziet een compact kernteam van kundige, betrokken en actieve mensen voor zich die een 'Cirkel van veiligheid' rond de (vaak verborgen) arme gezinnen gaat vormen, en werkt met haar activiteiten en projecten vanuit de volgende belangrijke kernprincipes:

- We streven naar een integrale dienstverlening bij armoede bestrijding;
- We staan voor het wegnemen van drempels en obstakels;
- We werken met het principe van het matchen van vraag en aanbod;
- We willen op een praktische manier mensen binnen kleinere communities in beweging krijgen om armoede werkelijk aan te pakken en voor mensen te gaan staan;
- We staan voor het creëren van veilige omgevingen en waardegestuurde overdracht van kennis.

We werken aan projecten langs vier hoofdlijnen/kernbegrippen:

- a. **Bewustwording** van de aard en de kern van het probleem armoede;
- b. **Inspireren** (van communities) tot doen en delen;
- c. **Beïnvloeden** van bestaand armoede beleid;
- d. **Empowerment** van kinderen en jongeren.

Bewustwording

SzG maakt actief en intensief gebruik van diverse (sociale) media, zoals kranten, tv, facebook, onze website etc om het probleem en de mogelijke oplossingen aan te kaarten. We staan met kleine inspiratie projecten (ieder kind heeft recht op het uitkomen van een wens – Bevrijdingsfestival Rotterdam etc) op festivals. We maken intensief gebruik van media door interviews te geven via de kranten (AD, NRC et.) en de radio (open Rotterdam, Radio Rijnmond) en mee te doen aan televisieprogramma's (VPRO) die over dit onderwerp gaan. We hebben een grote achterban van Vloggers, Bloggers, fotografen en filmers, die steeds uitgebreid en professioneel verslag doen van onze projecten. Vanessa Umboh speelt daarin een belangrijke rol. Zij staat daarbij op een persoonlijke en open manier ook voor haar eigen verhaal en ervaringen. Zo geven wij letterlijk en figuurlijk ook een gezicht aan een stem en mening.

Inspiratie

De eerder genoemde projecten zoals de speelgoedbus en het wijkdiner worden voortgezet. We werken aan een structurele samenwerking met de eigenaar van de bus en voeren gesprekken over het aanbieden van schoolontbijt in de armere delen van Rotterdamse wijken. Ook om op die manier mensen te leren kennen, te spreken en te kijken welke behoeftes en vragen er zijn, die wij mee kunnen helpen oplossen. Het koken met kinderen en het speelgoedproject gaan ook praktische vervolgen krijgen.

Beïnvloeden van beleid

SzG neemt actief deel aan verschillende platforms over armoede in Rotterdam. Zo zitten Vanessa Umboh en Rachaël Zimmerman in het kernteam van het platform 'Samen tegen Armoede'. Er zijn diverse nauwe banden met Congrescentrum Podium 0950, de Purpose Academie. We voeren gesprekken met (plaatselijke en landelijke) politici en spreken met kernfiguren uit de hulpverleningspraktijk. Vanessa Umboh leunt daarbij op haar jarenlange ervaring in de jeugdhulpverlening, waarbij o.a. gewerkt werd vanuit het principe 'Assertive Community Treatment' , oftewel ACT en de presentietheorie van Professor dr. A.J. Baart.

Empowerment van kinderen en jongeren

SzG werkt aan twee concrete projecten die gaan over het empoweren van kinderen en jongeren. Onderzoek toont aan dat de hersenen in de vroege jaren van het leven het meest ontvankelijk zijn voor mentale en emotionele invloeden en dat ervaringen in die tijd levenslange effecten hebben op de ontwikkeling van het brein. Binnen arme gezinnen vindt onbedoeld veel emotionele verwaarlozing plaats van kinderen, wat tot chronische stress en minderwaardigheidscomplexen kan leiden.

SzG hecht aan de waarde van het werken met kunst en cultuur bij het ontwikkelen van eigenwaarde, talent en zelfkennis bij kinderen en jongeren. Onderzoek toont aan dat kinderen uit sociaal zwakkere omgevingen, die op scholen zitten waar veel aan cultuur gedaan wordt, twee keer zoveel kans maken op een geslaagde (werkzame) toekomst, dan kinderen die op scholen zitten waar dit cultuurbeleid ontbreekt.

Mark Mieras, wetenschapsjournalist en natuurkundige geeft vaak lezingen over dit fenomeen. Hij onderzoekt hoe het kómt dat bijvoorbeeld theater zoveel teweegbrengt bij kinderen en jongeren. Kinderen krijgen in veel situaties (o.a. op school) eindeloos vaak het rode potlood te zien. Fout. Fout. Weer fout. Mieras legt uit dat deze nadruk op foutloos presteren funest is. Mensen zijn geen optelsommen van rapportcijfers. Mensen zijn verhalen. Uit alles wat we doen en horen, meemaken en zien, bouwen we een beeld van onszelf. Ieder mens heeft een idee van wie hij is en wat hij kan, het innerlijke verhaal. Dat verhaal dat we bouwen over onszelf, helpt ons om te selecteren wat we onthouden en om te kiezen wat we willen. Zo vormt zich dag aan dag het verhaal van ons leven. Hij laat scan-beelden zien waaruit blijkt dat bij tieners erg veel activiteit is in de hersengedeelte die voor dit 'verhaal maken' verantwoordelijk zijn. Ze zijn druk met image-building en dat is levensbelangrijk.

Mensen hebben een ingebouwd angstsysteem wat ons hard doet wegrennen of vechten. We hebben een schaamtesysteem wat ons doet verkrampen. Maar er is ook nog een creatief systeem, wat langs lijnen van toenadering en spel, creativiteit en humor een heel andere uitweg zoekt. Theater is bij uitstek geschikt dat laatste te ontwikkelen. Samen met culturele instellingen o.a. Maastheater, werken we aan het aanbieden van masterclasses en workshops, waarbij meer en minder bekende kunstenaars en artiesten, belangeloos meewerken aan het werken en ontdekken van individuele talenten van deze kinderen. Ook is er een plan in de maak om Rotterdamse theaters te stimuleren om samen met donateurs bij elke geschikte voorstelling stoelen ter beschikking te stellen aan gezinnen met kinderen uit deze doelgroep. Dit zou op een anonieme manier moeten kunnen gaan, zoals via de Stichting Jarige Job, of de Rotterdam pas.

Johan Maigret is een erkend coach, trainer en psycholoog, die onderdeel uitmaakt van het projectteam van SzG. Ook hij is en wordt gedreven door de werking van het brein bij kinderen in stressvolle situaties, zoals armoede nu eenmaal met zich mee brengt. Met hem bereiden wij op dit moment een concreet project voor dat gericht is op het trainen van vrijwilligers binnen communities om kinderen en gezinnen te ondersteunen bij het ontwikkelen van concrete gedragsdoelen, die uitgaan van veiligheid, bescherming, talent en persoonlijke ontwikkeling.

Dit programma is gebaseerd op de uit Amerika overgekomen theorie van Mobility Mentoring. Johan Maigret werkt al jaren met trainingen die gebaseerd zijn op dit principe van 'inner braincontrol' bij stress. We willen direct werken op het 1^e niveau van empowerment met individuen samen met de Purpose academie, waarbij de weg wordt vrij gemaakt naar het zelf weer mobiliseren van denkkraft en het vermogen tot plannen en handelen.

Maar we ontwikkelen ook een community based programma, waarbij we vrijwilligers een 5-daagse intensieve trainingsweek en een 9 maanden durend monitor traject aanbieden, waarbij zij leren gezinnen te ondersteunen met het werken aan hun eigenwaarde en geloof in hun kunnen. Dit sluit aan bij het basisgevoel van SzG dat initiatieven door de gemeenschap zelf gedragen moeten kunnen worden en zo weinig mogelijk drempels en belemmeringen moeten kennen.

WERKWIJZE VAN DE STICHTING

De statutaire doelstelling van de stichting Stem zonder Gezicht luidt: een stem geven aan kinderen die niet in hun basisbehoeften worden voorzien en het werken aan bewustwording van deze problematiek in de samenleving, door middel van het aandacht vragen via diverse communicatiekanalen, zoals sociale media, radio en televisie, geprinte media, via theater en overige kunstvormen in de ruimste zin.

De stichting tracht dit doel te bereiken door uitsluitend het inzetten van wettige middelen zoals:

- het initiëren van projecten die de kracht van saamhorigheid bevorderen;
- het maken van community buildings-projecten;
- een platform zijn om verbindingen te leggen en bruggen te bouwen tussen allerlei lagen in de stad, inwoners, ondernemers, verenigingen, stichtingen enzovoorts;
- het organiseren van evenementen, zoals charity- en benefiet evenementen en gala's;
- het geven van voorlichtingen, trainingen en het ontwikkelen van trajecten en het faciliteren van jongeren om hen in hun kracht te zetten;
- het bevorderen van hun sociale en emotionele ontwikkeling;
- het organiseren van evenementen om de creativiteit van kinderen te stimuleren en verder te ontwikkelen;
- alle andere middelen die ter bevordering van het doel wenselijk, nuttig of noodzakelijke zijn;
- het leggen en onderhouden van contacten en het samenwerken met derden indien en voor zover dat voor de stichting nuttig kan zijn.

De stichting heeft geen winstoogmerk en werkt met giften, donaties en opdrachtverstrekkingen. Dit tracht zij te bewerkstelligen door het indienen van werkplannen bij Goede Doelen Fondsen en Maatschappelijke en Culturele Fondsen; het werven van donateurs en het interesseren van bedrijven voor het bijdragen in natura of financiële giften en sponsorbedragen.

Het bestuur bestaat uit:

Bernadette Stokvis (08-03-1961) Voorzitter. In het dagelijks werkzame leven zakelijk directeur van Maas theater en dans in Rotterdam;

Aida Sum (17-12-1983) Secretaris, in het dagelijks leven projectmanager bij Friends for Brands.

Rachaël Zimmerman (28-11-1978) Penningmeester, in het dagelijks leven werkzaam bij EY als Assurance Learning Support.

Het bestuur komt minimaal 6x per jaar samen met het projectteam bijeen. Zij ondersteunt het projectteam in het bedenken en uitrollen van het beleid en de daaruit voortvloeiende strategie, ziet toe op het voeren van een goede (project)administratie en deugdelijke financiële administratie en verantwoording. Van de bestuursvergaderingen worden verslagen gemaakt.

Het projectteam bestaat uit

Vanessa Umboh, Projectleider, eerder werkzaam als behandelaar in de Kinder-jeugd-psychiatrie.

Johan Maignet, Psycholoog, vitaliteits-coach, trainer

Diana Roos, Oprichter en producent bij Stichting Hit me Productions

Elvin Rigters, Adviseur

Het projectteam is belast met de dagelijkse uitvoering van de activiteiten van de stichting.

Beloningsbeleid

Het beloningsbeleid van de stichting is erop gericht te belonen volgens maatstaven die in de welzijn- en zorgverlenende sector gebruikelijk zijn en die maatschappelijk aanvaardbaar en verantwoord zijn, passend bij haar status als algemeen nut beogende instelling. Bestuursfuncties bij SzG zijn onbezoldigd. Bestuursleden ontvangen geen vergoeding of vacatiegelden. Werkzaamheden uitgevoerd door bestuursleden en vrijwilligers zoals het uitvoeren van de administratie, het voeren van de boekhouding, het bijhouden van de website en het onderhouden van contacten worden uitgevoerd op basis van vrijwilligheid.

Beschrijving van de administratieve organisatie

De penningmeester houdt de financiële administratie bij met een compact boekhoudprogramma. De projecten die tot nu toe zijn uitgevoerd (Toys4 all: speelgoedwinkel en speelgoedbus en het wij(k)diner zijn allemaal uitgevoerd op basis van donaties van verschillende kleine bedrijven en particulieren en met behulp van bestuursleden en vrijwilligers. In het voorjaar van 2018 zal de eerste financiële verslaglegging worden gedaan van het oprichtingsjaar 2017.

Integriteit en veiligheid

Het werken met kwetsbare groepen brengt bepaalde verantwoordelijkheden met zich mee, die wij als organisatie buitengewoon serieus nemen. Wij stellen niet alleen aan onszelf en de projecten waar wij mee samenwerken eisen, ook ten aanzien van vrijwilligers nemen wij onze verantwoordelijkheid voor veilig werken: We ontwikkelen hiervoor een aanmeldformulier. Daarin wordt o.a. gevraagd naar ervaring, een verklaring omtrent goed gedrag en minimaal 1 betrouwbare referentie. Voor specifieke projecten zoals het 'Brainproject' werken we met de Code of Conduct en speciale trainingsdagen, waarin vrijwilligers leren werken met (kwetsbare) kinderen; omgaan met cultuurverschillen; hun rol en positie als vrijwilliger etc. Deze trainingen worden gegeven door professionele en erkende coaches en trainers.

Stem zonder Gezicht

Juli 2017